

**PECULIARITIES OF VOCAL AND CHORAL TRAINING
OF MASTERS OF MUSICAL ART**

**ОСОБЛИВОСТІ ВОКАЛЬНО-ХОРОВОЇ ПІДГОТОВКИ
МАГІСТРІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА**

Mrochko V. M. Мрочко В. М.

*Honored Artist of Ukraine,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Conducting and Choral Disciplines
and Voice Performance
Lutsk Pedagogical College of Volyn
Regional Council*

*заслужений артист України, доцент,
доцент кафедри диригентсько-
хорових дисциплін
та постановки голосу
Комунальний заклад вищої освіти
«Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради*

Moisiyuk V. V. Мойсіюк В. В.

*Honored Artist of Ukraine,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Musical Art
Lesya Ukrainka Volyn
National University
Lutsk, Ukraine*

*заслужений діяч мистецтв України,
доцент,
доцент кафедри музичного
мистецтва
Волинський національний університет
імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна*

На сучасному етапі розвитку вищої освіти особлива увага приділяється пошуку сучасних методів та передових технологій у підготовці висококваліфікованих фахівців. Вокально-хорове виконавство включає багатофункціональний творчий процес, в якому важливими елементами є художньо-виразова компетентність, вокально-технічна підготовка та комплекс творчих здібностей і професійних якостей майбутнього фахівця. Серед таких якостей можна виділити художньо-образне мислення, музичну пам'ять, емоційний інтелект, вміння відчувати метро-ритмічні та інтонаційні особливості.

Питання щодо професійної підготовки здобувачів освіти висвітлені у працях О. Олексюк, Г. Падалки, О. Ростовського, О. Рудницької та ін. Ґрунтовні дослідження щодо особливостей диригентсько-хорової підготовки студентів знаходимо у працях А. Болгарського, І. Заболотного, О. Коломоєць, А. Лашенка, К. Пігрова, В. Попова, П. Чеснокова та ін. Однак питання щодо характеристики особливостей вокально-хорової підготовки магістрів музичного мистецтва не знайшло

достатнього висвітлення в науково-методичних дослідженнях та актуалізувало вибір теми.

Однією з основних особливостей вокально-хорової підготовки магістрів музичного мистецтва є поглиблене вивчення вокально-хорової техніки та музичної інтерпретації. Майбутні магістратури музичного мистецтва мають вже певний досвід у вокально-хоровій діяльності, тому їх підготовка орієнтована на розвиток сильних сторін і досягнення вищого рівня професійної майстерності. Викладачі повинні створити умови для індивідуальної траєкторії розвитку студента, враховуючи їхні потреби та особливості, щоб допомогти їм досягти максимального рівня фахової компетентності [1].

Зазначимо, що важливим аспектом вокально-хорової підготовки магістрів музичного мистецтва є розвиток навичок художньої інтерпретації. Студентам надається можливість досліджувати різні жанри, стилі та епохи вокально-хорової музики, вивчати музичну хорову літературу та аналізувати її. Важливо, щоб магістранти розуміли глибину музичних творів і могли передати їхню емоційну сутність через виконання.

Магістри музичного мистецтва зазвичай мають можливість приєднатися до різних вокальних ансамблів, таких як академічний хор, джазовий хор або вокально-естрадний ансамбль. Це дає їм можливість набувати досвіду виступів у складі хору, вдосконалювати свою вокально-хорову техніку та працювати над удосконаленням професійних навичок.

Крім того, одним з напрямків вокально-хорової підготовки магістрів музичного мистецтва є участь у концертах та конкурсах. Це дозволяє студентам набувати сценічного досвіду, впевненості та розвивати свої комунікативні навички.

Усі складові вокально-хорової підготовки утворюють інтегративну цілісність, яка має «спільну мету, спільні принципи, єдину внутрішню організацію, для якої характерні взаємозв'язок та взаємозалежність усіх структурних компонентів» [3, с. 41]

Ключовими компетенціями магістра музичного мистецтва, які є необхідними для успішної вокально-хорової роботи є:

– *Диригентська техніка*, а саме вміння використовувати диригентський жест для передачі музичних фраз, виразності та динаміки та ін.;

– *Музична грамотність*, що виражається у глибокому розумінні музичних структур, гармонії, ритму та музичних стилів, вмінні аналізувати нотний матеріал, створювати аранжування та інтерпретації музичних творів для хору [2].

– *Вибір репертуару* – вміння вибирати репертуар, який відповідає віковим особливостям, здібностям та потенціалу хору. Хормейстер повинен мати ґрунтовні знання щодо музичних жанрів та

стилів, а також здатність оцінювати складність та виконавські можливості учасників.

– *Вокальна підготовка*, що включає знання основ вокальної техніки та вміння розвивати голосові можливості учасників хору. Хормейстер повинен бути здатний виявити і вирішити вокальні проблеми окремих учасників хору та працювати з ними над їхнім вокальним вдосконаленням.

– *Музична комунікація*, яка виражається у здатності ефективно спілкуватися з хористами та передавати їм музичні ідеї та інструкції. Хормейстер повинен володіти навичками емоційного та музичного спілкування, здатністю створювати сприятливу та вдячну атмосферу під час репетицій.

– *Аранжування та адаптація*. Важливим є вміння створювати аранжування та адаптувати музичні твори під виконавство хору з урахуванням його особливостей та можливостей.

– *Організація репетиційного процесу*, що виражається у здатності планувати та проводити ефективні репетиції, включаючи розподіл часу, вивчення партій, працю над технікою та музичним виразом. Хормейстер повинен мати стратегії для досягнення гармонійного звучання, злагоді та творчої самовираженості хору.

– *Хормейстерське лідерство*, яке проявляється у здатності вести та мотивувати хор, розуміти індивідуальні потреби та здібності кожного хориста, створювати колективну єдність та підтримувати професійну дисципліну. Хормейстер повинен бути лідером, який спонукає хор до досягнення високих музичних стандартів.

– *Сценічна майстерність*. Важливою складовою є здатність організувати та проводити концерти та виступи хору. Хормейстер повинен мати вміння керування увагою публіки, вміння контролювати енергетику виступу та створювати не забутні враження у слухачів [4].

– *Музична педагогіка*. Вміння передавати музичні знання та навички хористам, розвивати їх вокальні та музичні здібності. Хормейстер повинен мати педагогічний підхід, використовувати ефективні методи навчання та створювати стимулюючу та підтримуючу атмосферу для розвитку талантів хору.

– *Музична аналітика*, що виражається у здатності аналізувати музичні твори, розуміти їхню структуру, гармонію, мелодію та інший музичний контекст. Хормейстер повинен мати здатність розкривати сутність музичних творів, їхню ідею та емоційну спрямованість, щоб втілити це в виконанні хору.

– *Професійний розвиток*. Бажання постійно вдосконалювати свої навички та знання, вивчати нові тренди та інновації у хоровій сфері, брати участь у майстер-класах та семінарах. Хормейстер повинен мати

відкритий погляд та бути готовим до постійного професійного зростання.

Отож, вокально-хорова підготовка магістрів музичного мистецтва є важливою складовою їхньої професійної компетентності. Ця сфера вимагає від студентів розвитку широкого спектру навичок і компетенцій, що стосуються як вокального виконавства, так і керівництва хоровими колективами.

Важливо зазначити, що успішна вокально-хорова підготовка магістрів музичного мистецтва залежить від наполегливості, самодисципліни та великого обсягу практичної роботи. Навички, отримані під час підготовки, будуть корисні як у професійній кар'єрі, так і у подальшому особистому розвитку.

Таким чином, вокально-хорова підготовка магістрів музичного мистецтва має свої особливості, які включають розвиток вокальних, музичних, лідерських, педагогічних навичок та постійний професійний розвиток. Ці навички сприятимуть формуванню високої професійної якості магістрів та підготовці їх до успішної кар'єри в галузі вокально-хорового мистецтва.

Література:

1. Кайдалова Л. Г. Щокіна Н. Б., Вахрушева Т. Ю. Педагогічна майстерність викладача: навчальний посібник. Харків : Вид-во НФаУ, 2009. 140 с.

2. Назаренко М. Вокально-хорова підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва в контексті інтегративного підходу. *Наукові записки Кіровоград. держ. пед. ун-ту імені Володимира Винниченка. Серія: Педагогічні науки*. Кіровоград, 2014. Вип. 133. С. 230–237.

3. Сироткіна Ж. Є., Чеботар Л. І., Масленнікова Н. А., Сарвілова Д. С. Деякі аспекти формування художньої культури майбутнього вчителя музики на заняттях з дисциплін вокально-хорового циклу. *International Academy Journal Web of Scholar*. 2018. Вип. 11(29). doi: 10.31435/rsglobal_wos/30112018/6247

4. Швець І. Б. Формування вокально-виконавської культури майбутнього педагога-музиканта як педагогічна проблема. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2016. Вип. 46. С. 337–340.